

Посилання на статтю

Ван Хайчао. Адміністрування функціонування комерційного комплексу зовнішньоекономічної діяльності на підприємствах / Ван Хайчао // Управління проектами та розвиток виробництва: Зб.наук.пр. – Луганськ: вид-во СНУ ім. В.Даля, 2011. – № 2(38). – С. 117-123. - Режим доступу: <http://www.pmdp.org.ua/images/Journal/38/11vhczdp.pdf>

УДК 339.9 (075.8)

Ван Хайчао

АДМІНІСТРУВАННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ КОМЕРЦІЙНОГО КОМПЛЕКСУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Визначені варіанти і умови використання різних видів організаційних структур адміністративного управління комерційним комплексом зовнішньоекономічної діяльності. Запропоновані алгоритми дій при проектуванні системи адміністративного управління комерційним комплексом зовнішньоекономічної діяльності з урахуванням характеру здійснення зовнішньоекономічної діяльності. Рис. 2, дж. 5.

Ключові слова: адміністративне управління, комерційний комплекс, машинобудівні підприємства.

Ван Хайчао

АДМИНИСТРИРОВАНИЕ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ КОММЕРЧЕСКОГО КОМПЛЕКСА ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ НА ПРЕДПРИЯТИЯХ

Определены варианты и условия использования разных видов организационных структур административного управления коммерческим комплексом внешнеэкономической деятельности. Предложены алгоритмы действий при проектировании системы административного управления коммерческим комплексом внешнеэкономической деятельности с учетом характера осуществления внешнеэкономической деятельности. Рис. 2, ист. 5.

Van Haichao

ADMINISTRATION OF COMMERCIAL COMPLEX OF AN ENTERPRISE'S FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY FUNCTIONING

Variants and conditions of using different types of organizational structures for administrative management of foreign economic activity commercial complex are defined. Action algorithms for designing the administrative management system of foreign economic activity commercial complex considering character of foreign economic activity realization are offered.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Машинобудування традиційно є важливим напрямком експортно-імпортних операцій для української економіки. Розвиток експортного потенціалу машинобудівних підприємств дозволяє більш повно використовувати потенціал України та укріплювати її

позиції на світових ринках не в якості постачальника сировини, а в якості постачальника наукоємної продукції. Вихід на ринок з наукоємною продукцією не можливий без тісної кооперації з провідними світовими машинобудівними компаніями. Розвиток зовнішньоекономічної діяльності повинний відбуватися не тільки з позицій посилення експорту, але й активізації імпорту сучасних технологій, новітніх комплектуючих та запасних частин. Тільки за цієї умови є можливим створення конкурентоздатної продукції та посилення позицій України на світових ринках. Позитивним прикладом зростання частки світового ринку машинобудівної продукції є досвід Китаю.

Характерною рисою для зарубіжних компаній при здійсненні ними комерційної діяльності є чітке дотримання встановлених процедур, протоколів та регламентів. У цьому виявляється висока культура менеджменту і його працездатність. Високий рівень менеджменту може бути досягнутий завдяки ретельно організованому адмініструванню роботи виконавців, які пов'язані зокрема з комерційною діяльністю компаній.

Проблема українських підприємств полягає в низькому рівні адміністративного управління здійсненням зовнішньоекономічної діяльності на підприємствах. Це знаходить прояв в постійному виникненні збоїв та порушенні строків виконання необхідних дій, що негативно відображається на іміджі підприємств. Для усунення цієї проблеми необхідно узагальнювати та використовувати зарубіжний досвід організації адміністративного управління та адаптувати його до розумів України. Забезпечення комплексного системного підходу до адміністративного управління здійсненням зовнішньоекономічної діяльності на машинобудівних підприємствах є важливим напрямом удосконалення менеджменту в цілому та приведення його рівня до світових стандартів. Цим визначається актуальність і важливість даної проблеми

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання забезпечення високого рівня функціонування комерційного комплексу підприємств розглядаються з різних позицій. Частина проблем досліджено в роботах, присвячених організації управління підприємством [5]. Частина проблем розглядається при вивченні питань маркетингу, комерційної діяльності, зовнішньоекономічної діяльності підприємств [1,3]. Проблеми адміністративного управління вивчені меншою мірою [3,4]. Дослідження в галузі адміністративного управління активно проводяться такими російськими і українськими вченими як, І.О. Василенко, А.І. Воронкова, Г.І. Дібніс, В.Ф. Кравченко, Г.Р. Латфуллін, О.В. Райченко та ін. Проблема полягає в недостатній розробленості цілісного цільового розгляду взаємодії адміністративного управління і комерційного комплексу підприємства при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності. Тому дане питання вимагає більш детального вивчення.

Метою статті є вдосконалення адміністративного управління комерційним комплексом зовнішньоекономічної діяльності машинобудівних підприємств, яку спрямовано на підвищення експортно-імпоротної активності підприємств на зовнішньому ринку. Зовнішньоекономічна діяльність є особливим специфічним видом діяльності для українських підприємств, який вимагає окремого підходу до управління. Зовнішньоекономічна діяльність здійснюється на основі загальних принципів і закономірностей, які визначаються як чинним законодавством, так і традиціями міждержавної співпраці машинобудівних підприємств. Організаційні форми зовнішньоекономічної діяльності враховують дії різних чинників і реалізуються так, щоб максимально відповідати характеру їх дії. Це досягається за рахунок використання різних форм спеціалізації підрозділів, реалізуючих зовнішньоекономічну діяльність на підприємстві, комплексною організацією виконання всіх необхідних робіт і спеціальної

підготовки як операційного, так і управлінського персоналу для виконання цих робіт. Облік вимог до організації зовнішньоекономічної діяльності визначає її ефективність і стійкість функціонування.

Суть і зміст комерційного комплексу зовнішньоекономічної діяльності підприємства визначається комплексом понять, що розкривають особливості комерції як напрями в управлінні підприємством.

Під комерційним комплексом слід розуміти сукупність взаємозв'язаних структурних підрозділів, центрів відповідальності і виконавців, які виконують необхідний об'єм комерційних операцій, що дозволяють досягти високих результатів комерційної діяльності.

Зовнішньоекономічна діяльність через свої особливості повинна мати власний комерційний комплекс, який може розглядатися як частина загального комерційного комплексу підприємства. Даний комплекс функціонує на основі проектного підходу. В цьому випадку зовнішньоекономічна діяльність розглядається як самостійні проекти в роботі підприємства. Це дозволяє ретельніше розробляти і здійснювати внутрішні процеси по забезпеченню зовнішньоекономічної діяльності і цільовий характер управління нею. Комерційний комплекс включає всю сукупність підрозділів, які виконують необхідні комерційні операції, від придбання товарно-матеріальних цінностей до їх післяпродажного обслуговування.

Під адміністративним управлінням слід розуміти як управління діяльністю конкретних виконавців при реалізації ними своїх посадових обов'язків. Ці посадові обов'язки виконавці реалізують в процесі виконання робіт або здійснення управлінських процесів. Організація і здійснення адміністративного управління носить адресний характер. Це означає, що при адміністративному управлінні кожним об'єктом здійснюється певний процес адміністрування, що має стійку функціональну структуру, і враховується прояв особливостей виходячи з сфери діяльності об'єкту адміністрування.

Однією з найбільш ключових проблем є недостатній рівень організації функціонування системи адміністративного управління зовнішньоекономічною діяльністю в цілому і здійснення окремих процесів адміністрування зокрема. У дисертаційній роботі виділені причини недостатнього рівня організації адміністрування.

Аналіз суті і змісту питань, пов'язаних з організацією адміністративного управління зовнішньоекономічною діяльністю дозволив виявити і визначити наступні напрями вдосконалення організації адміністрування зовнішньоекономічної діяльності: розподіл повноважень і обов'язків між рівнями адміністрування; визначення круга завдань і їх змісту при здійсненні адміністрування зовнішньоекономічної діяльності; приведення у відповідність нормативно-правової бази адміністрування до змісту і вимог зовнішньоекономічної діяльності; забезпечення оперативності надходженні інформації від об'єктів адміністрування; організація підготовки і реалізації оперативних адміністративних рішень; створення ресурсно-резервної бази для регулювання діяльності об'єктів адміністрування зовнішньоекономічної діяльності; забезпечення узгодженості дій виконавців зовнішньоекономічної діяльності; підтримка організаційного рівня адміністрування зовнішньоекономічної діяльності.

Запропонований підхід до здійснення адміністративного управління комерційним комплексом зовнішньоекономічної діяльності і методів його організації з урахуванням особливостей і характеристик процесів, що адмініструються, дозволяє досягти стійкого функціонування всіх підрозділів, здійснюючих зовнішньоекономічну діяльність на підприємстві і за рахунок цього

формувати позитивний імідж у партнерів. Реалізація запропонованих підходів ґрунтується на виконанні робіт по певних алгоритмах і правилах, що враховують вимоги, що пред'являються, і специфіку об'єктів, що адмініструються.

Управління всім комплексом робіт комерційного комплексу зовнішньоекономічної діяльності може будуватися на основі традиційних лінійно-штабних структур або ж на основі матричних структур.

Виходячи з особливостей організації адміністрування робіт в рамках комерційного комплексу зовнішньоекономічної діяльності і з урахуванням прийнятих принципів і методів делегування і розподілу повноважень між керівниками комерційного комплексу зовнішньоекономічної діяльності і адміністраторів всіх видів, конкретні повноваження кожного адміністратора визначаються по певному алгоритму. У роботі запропоновані алгоритм ієрархічного розподілу повноважень при лінійній структурі управління і алгоритм змістовного розподілу повноважень при цільовій структурі управління комерційним комплексом зовнішньоекономічної діяльності.

Розподіл повноважень по запропонованих алгоритмах відповідно до вибраної структури адміністративного управління діяльністю комерційного комплексу зовнішньоекономічної діяльності визначає основу і є базою організації функціонування адміністративного управління комерційним комплексом зовнішньоекономічної діяльності.

Організація функціонування системи адміністративного управління комерційним комплексом зовнішньоекономічної діяльності розглядається як сукупність взаємодіючих ситуацій, кожна з яких є відносно автономним елементом дій, здійснюваних в рамках комерційного комплексу зовнішньоекономічної діяльності і пов'язаний із загальним контуром виконуваних робіт, обмеженнями, що накладаються, і комунікаційними зв'язками.

Стосовно комерційного комплексу зовнішньоекономічної діяльності як об'єкту ситуаційного управління виділено два види переважаючих ситуацій: макроситуація, що визначає умови здійснення зовнішньоекономічної діяльності в цілому або на певних ринках; мікроситуація, пов'язана з підготовкою і реалізацією окремих контрактів (рис. 1).

За макроситуацію повинні відповідати адміністратори вищого рівня, а мікроситуації є об'єктом адміністрування адміністраторів нижчих рівнів. Ситуація, що складається, насамперед визначає вимоги до тих повноважень, які мають бути делеговані адміністраторам відповідного рівня (рис. 2).

Ситуація формується під впливом як чинників зовнішнього середовища, так і чинників внутрішнього середовища підприємства, необхідність коректування дій з реалізації програм зовнішньоекономічної діяльності виникає по двох групах причин – об'єктивним і суб'єктивним. Корегування дій з реалізації програм зовнішньоекономічної діяльності унаслідок дій об'єктивних причин запропоновано здійснювати на основі запропонованого алгоритму у відповідь реакції.

Успішність здійснення адміністрування функціонування комерційного комплексу зовнішньоекономічної діяльності залежить, як від об'єктивних характеристик адміністративного управління, так і від суб'єктивних характеристик особи адміністратора. Особовий чинник адміністратора є додатковою оцінкою резервів системи адміністративного управління і її слабких місць.

Використання ситуаційного підходу для коректування дій адміністратора і функціонування всієї системи адміністративного управління з урахуванням зовнішніх, внутрішніх і суб'єктивних чинників дозволяє забезпечити стійке і раціональне здійснення адміністративного управління всім комплексом робіт, які реалізуються в рамках комерційного комплексу зовнішньоекономічної діяльності.

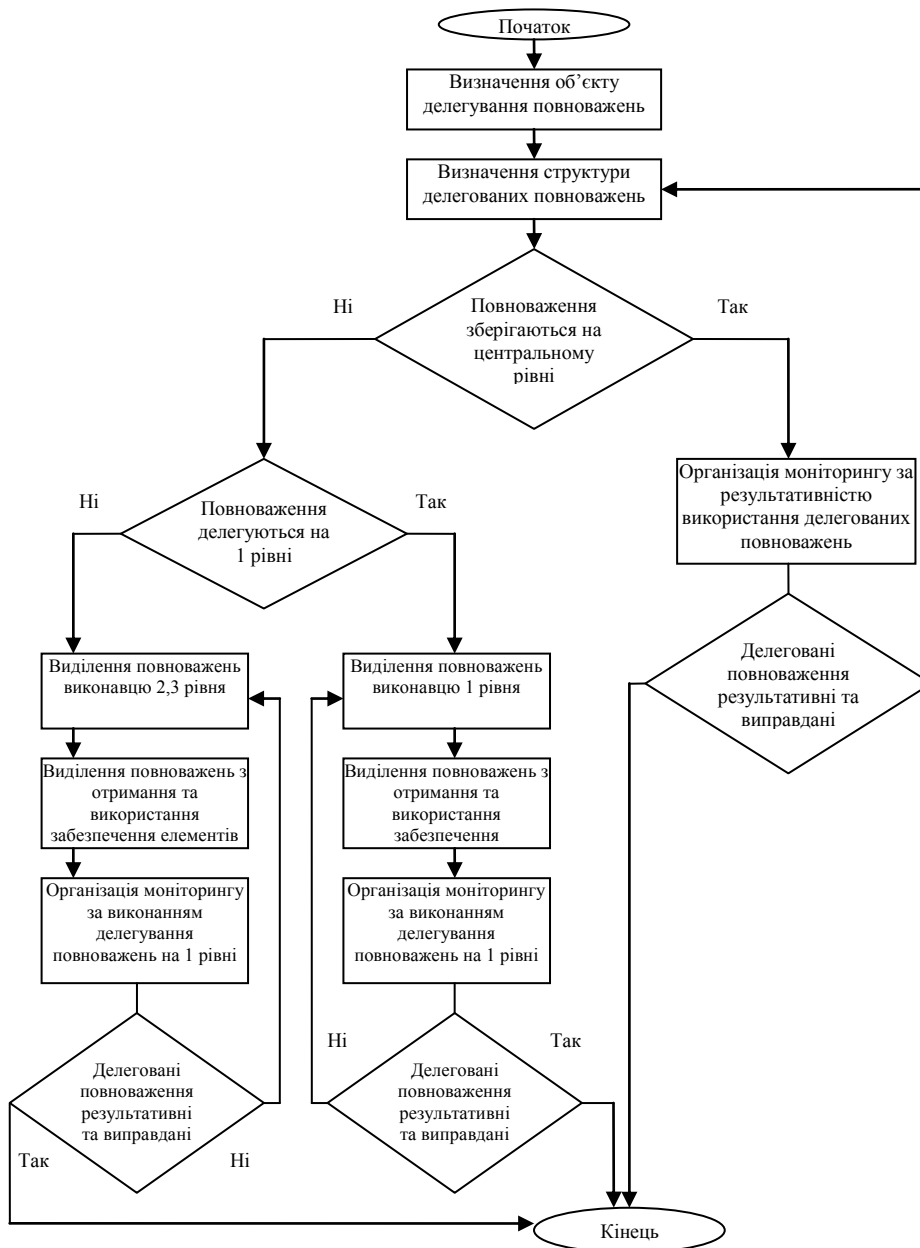

Рис. 1. Алгоритм делегування повноважень при лінійній структурі адміністрування комерційним комплексом зовнішньоекономічної діяльності

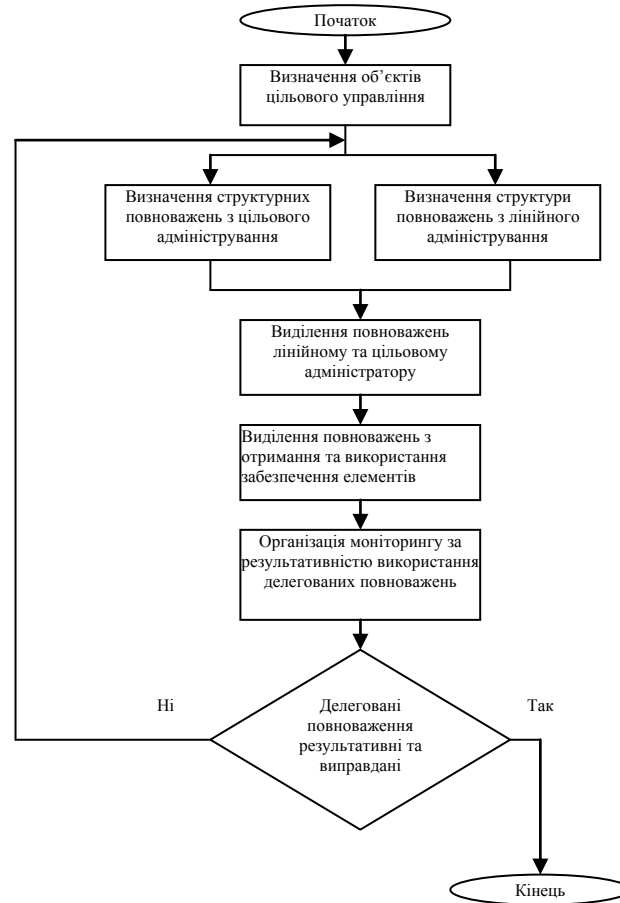

Рис. 2. Алгоритм делегування повноважень при використанні цільової структури управління комерційним комплексом зовнішньоекономічної діяльності

Висновки з даного дослідження. Основними напрямками вдосконалення організації адміністрування зовнішньоекономічної діяльності є: розподіл повноважень і обов'язків між рівнями адміністрування; визначення круга завдань і їх змісту при здійсненні адміністрування зовнішньоекономічної діяльності; приведення у відповідність нормативно-правової бази адміністрування до змісту і вимог зовнішньоекономічної діяльності; забезпечення оперативності надходженні інформації від об'єктів адміністрування; організація підготовки і реалізації оперативних адміністративних рішень; створення ресурсно-резервної бази для регулювання діяльності об'єктів адміністрування зовнішньоекономічної діяльності; забезпечення узгодженості дій виконавців зовнішньоекономічної діяльності; підтримка організаційного рівня адміністрування зовнішньоекономічної діяльності.

Організація функціонування системи адміністративного управління комерційним комплексом зовнішньоекономічної діяльності розглядається як сукупність взаємодіючих ситуацій. Стосовно комерційного комплексу зовнішньоекономічної діяльності як об'єкту ситуаційного управління виділені макро і мікроситуації, які мають різні центри відповідальності. Ситуація, що складається, визначає вимоги до тих повноважень, які мають бути делеговані адміністраторам відповідного рівня. Визначення сфер відповідальності

адміністраторів і коректування дій в комерційному комплексі зовнішньоекономічної діяльності в рамках змінної ситуації здійснюється на основі спеціального алгоритму.

ЛІТЕРАТУРА

1. Аронова В.В. Ситуаційно-процесна діагностика стану маркетингової діяльності на підприємстві: моногр. / В.В. Аронова, Г.І. Дібніс. – Луганськ: вид-во СНУ ім. В.Даля, 2010. – 224 с.
2. Дібніс Г.І. Теорія і практика ділового адміністрування: навч. посібник / Г.І. Дібніс, О.О. Ромахова, Н.О. Держак та ін. – Луганськ: «Ноулідж», 2009. – 488 с.
3. Кириченко О.А. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності / О.А. Кириченко, В.Я. Шевчук, А.А. Мазаракі та ін. – К.: Знання, 2055. – 493 с.
4. Райченко А.В. Административный менеджмент / А.В. Райченко – М.: ИНФРА-М, 2008. – 384 с.
5. Управление организацией: учебник / Под ред. А.Г. Поршнева, З.П. Румянцевой, Н.А. Саломатина. – М.: ИНФРА-М, 2008. – 736 с.

Рецензент статті
К.е.н., доцент Дібніс Г.І.

Стаття надійшла до редакції
25.03.2011 р.